

Eskişehir’de kadının rolünün artması ve sorunların çözülmesi konusunda üç üniversitesinin yapabileceği neler var?

Eskişehir Teknik Üniversitesi’nin Kadın Araştırmaları ve Uygulamaları Merkezi kuruyor olması sevindirici bir durum. Dolayısıyla üç üniversitenin de merkezi olmuş oluyor. Biz aslında bu toplantıyla birbirimize ilk dokunuşu yaptık. Üç üniversitenin üç iş yapması lazım. Bunlardan biri evimizin içi. Üniversitelerin içini kastediyorum. İkincisi, şehir. Üçüncüsü, ulusal. Bunlar ayrı ayrı yapılacak şeyler mi? Hayır. İç içe, birlikte götürülebilir, aynı anda yürütülecek işler. Üniversitede bir idari ve akademisyen kadrolarında çalışan kadınlar bir de kadın öğrenciler açısından yapılması gerekenler var. Bir kere kadın öğrencilerin üniversitede sorunları var mı?, Ortak sorunlarımız nedir?, Güvenli bir üniversite ve kampüsü nasıl yaratırız? Kadınları, toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddet, yasalar, sağlık gibi konularda bilinçlendirmeyönünde nasıl bir araya getirebiliriz, farkındalıklarını nasıl artırabiliriz? Belki de bizim bu eylem planlarımızı ortak yapmamız lazım. Hepimiz ayrı ayrı bir yerlerde küçük küçük şeyler yapıyoruz. Belki de önümüzdeki üç yıllık eylem planı yapmak için bir araya geleceğiz ve bu planın altındaki hedefleri de her üniversitede uygulamaya çalışacağız. Ama amaçları, hedefleri ortak koyacağız.

“YASALARDA SORUN YOK UYGULAMADA VAR”

İkincisi, akademisyen kadınların, çalışan kadınların ne gibi sorunları var? Kariyerlerinde önlerinde engel var mı? Yönetimde yer alıyorlar mı? Karar mekanizmalarında varlar mı? Üniversiteyi birlikte mi yönetiyorlar? Örneğin bizim merkezimiz Rektörümüzün desteği ile kendi senatomuza bir şey koydurduk. Kadın yöneticilerin sayısını ve niteliğini artıracacağız. Belki bütün üniversitelerde yapmamız gerekiyor, belki de diğer üniversitelerdeki bir çalışmayı bizim buraya taşımamız gerekiyor. Çünkü ya bir araya gelip birlikte hedefler koyacağız ya da birbirimizin yaptığından yararlanacağız. Gücümüzü, bilgimizi, amacımızı birleştireceğiz ve zamanı ortak kullanacağız. Böyle olduğu zaman, aynı etkinlikler çok daha büyük salonlarda amacına ulaşıyor olacak.

Şehir anlamında baktığımızda, bizim şehrin kadını karnesini bilmemiz lazım. Eskişehir kadın dostu bir şehir. Kadınlar yaşamda rahat. Bir Avrupa şehri gibi aşağı yukarı. Ama bu şehrin yönetiminde ya da karar mekanizmalarının neresinde kadın? Kaç kadın rektör yardımcımız, dekanımız var, belediyelerde, Valilik’te, müdürlüklerde üst düzey yönetimde kaç kadın var, kaç kadın CEO var, bilmiyoruz. Basını, medyayı kim yönetiyor? Kadın, bu şehrin yönetiminin neresinde? Medyada, eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliğine ilişkin dilin belirlenmesinde kadınlar etkin mi? Bunu görmemiz lazım. Belki üniversiteler olarak bir araya gelip buna el atabiliriz.

Üçüncü olarak da ülkemizdeki kadının sorunu var. Ben ülkemizdeki kadının sorununun kaynağını zihniyet

olduğunu düşünüyorum. Bir eylem planı yapacak en önemli şey zihniyeti değiştirecek adımlar atmak olacaktır. Dolayısıyla kadın erkek fark etmeksizin sorunun çözümüne eğitimden başlamamız gerekiyor. Aileden, okuldan, sokaktan, medyadan... Bir çocuğu sadece aile eğitmiyor. Aile çok önemli, ilköğretim, ortaokul da temel eğitim. Buralardan başlamak gerekiyor.

Bizinsanyetiştirmiyoruzki... Erkekyadkadınyetiştiriyoruz. Erkek yetiştiriyorsak ‘Erkeklik budur’, kadın yetiştiriyorsak ‘Kadınlık budur’ diyoruz. Geleneksel toplum yapısı, kadın böyle olur, erkek böyle olur diyor. Erkek bunu yerine getirmese ‘Ne biçim erkeksin’ deniyor, kadın yerine getirmese ‘Ne biçim kadınsın’ deniyor. Oysa cinsiyet ikili ilişkilerde ortaya çıkabilecek bir şeydir. Normal yaşamda insan insanadır ilişki. Bu nedenle bu ülkede benim tek bir derdim var, zihniyet değişikliğini sağlayabilmek. Yasalarda sorun yok ki. Anayasanın 10. Maddesi, “Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür” diyor. Tek başına bu madde yetiyor, başka maddeye gerek yok. Ama sen cinsiyetinden dolayı ayırım yaparak bu maddeyi çiğniyorsun. Ysada sorun yok ama uygulanışında sorun var. Kim uyguluyor? Geleneksel toplum yapısı beynindeki insanlar. O zaman bu erkeğin ya da kadının sorunu değil, sistematik bir şey. Erkeği iyi yetiştirsek sorun çözülür, kadını iyi yetiştirsek sorun çözülür değil, insanı iyi yetiştirsek sorun çözülür.